

TIẾP TỤC NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG NGHIÊN CỨU THỰC TẾ CỦA GIẢNG VIÊN TRƯỜNG CHÍNH TRỊ LÊ DUẨN

Ths. GVC. Trần Hoàng
Trưởng phòng KH-TT-TL

Nghiên cứu thực tế là một hoạt động chuyên môn thuộc nhiệm vụ của giảng viên nhằm mục đích để giảng viên nâng cao năng lực tổng kết thực tiễn qua đó đối chứng, so sánh với lý luận để bổ sung vào hoạt động giảng dạy và nghiên cứu khoa học.

Với phương châm “*Lý luận gắn với thực tiễn*”, nên việc nghiên cứu thực tế của giảng viên luôn được Trường Chính trị Lê Duẩn quan tâm và xem đây vừa là nhiệm vụ đồng thời là tiêu chí để đánh giá, xếp loại mức độ hoàn thành nhiệm vụ của giảng viên. Trên cơ sở những kết quả đạt được, tháng 5/2010 Nhà trường đã tổ chức Hội thảo khoa học về “*Nâng cao chất lượng đi nghiên cứu thực tế cơ sở của giảng viên*”, những kinh nghiệm, sáng kiến được trao đổi tại hội thảo đã góp phần nhằm tìm kiếm các phương thức tổ chức hoạt động nghiên cứu thực tế ngày càng có chất lượng, thiết thực và hiệu quả hơn.

Cùng với việc đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, Quy chế giảng viên Trường Chính trị được ban hành kèm theo quyết định số 268/QĐ-HVCT-HCQG ngày 03/2/2010 của Giám đốc Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Hồ Chí Minh (Nay là Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh) rất chú trọng đến hoạt động nghiên cứu

thực tế của giảng viên. Theo đó, giảng viên tập sự, giảng viên và giảng viên chính có nhiệm vụ phải nghiên cứu thực tế 15 ngày/năm học, giảng viên cao cấp 10 ngày/năm học.

Thực hiện quy định trên, hằng năm công tác nghiên cứu thực tế của đội ngũ giảng viên ở Trường Chính trị Lê Duẩn được Ban Giám hiệu, các khoa, phòng triển khai thực hiện nghiêm túc và được cụ thể hóa cho phù hợp với điều kiện thực tiễn của Nhà trường. Ngay từ đầu mỗi năm học, Phòng Nghiên cứu Khoa học – Thông tin – Tư liệu được giao nhiệm vụ tham mưu để Ban Giám hiệu định hướng kế hoạch nghiên cứu thực tế trong năm của đội ngũ giảng viên. Trên cơ sở đó, các khoa chủ động xây dựng kế hoạch nghiên cứu thực tế tại 02 điểm phù hợp với nội dung chương trình của khoa giảng dạy trình Ban Giám hiệu duyệt và tổ chức thực hiện. Nhà trường khuyến khích các khoa đi nghiên cứu ở những địa phương, doanh nghiệp có nhiều khó khăn, vùng sâu, vùng xa và nghiên cứu theo các chuyên đề. Hình thức tổ chức có thể theo khoa, có thể theo nhóm. Giảng viên kiêm chức của khoa nào thì cùng đi nghiên cứu thực tế ở khoa đó, BGH cùng tham gia đi thực tế với các khoa. Giảng viên nào trong năm chưa sắp xếp đi nghiên cứu thực tế thì phải tự túc đi nghiên cứu đủ theo quy định.

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

Ban Giám hiệu khuyến khích trong quá trình đi thực tế giảng viên cần lựa chọn đề tài để viết tin, bài đăng trên trang web, nội san của Nhà trường hoặc các báo, tạp chí trung ương, địa phương (kèm theo ảnh minh họa) về kết quả nghiên cứu từ thực tế cơ sở. Sau khi đi nghiên cứu thực tế, các khoa phải có báo cáo nêu rõ những nội dung thu hoạch được, rút ra những kết luận để vận dụng vào công tác giảng dạy, nghiên cứu khoa học, những đề xuất kiến nghị với Nhà trường, với cơ sở nơi đến nghiên cứu.

Qua hoạt động nghiên cứu thực tế ở cơ sở đã giúp cho đội ngũ giảng viên tiếp cận được nhiều thông tin sinh động từ thực tiễn, kịp thời bổ sung, cập nhật vào bài giảng và hoạt động nghiên cứu khoa học đáp ứng yêu cầu gắn lý luận với thực tiễn, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng của Nhà trường. Cũng chính thông qua những lần đi nghiên cứu thực tế đã giúp cho giảng viên có điều kiện tiếp xúc với đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ở các cơ sở, qua đó nắm bắt và chia sẻ những tâm tư, nguyện vọng, những thuận lợi, khó khăn mà cơ sở gặp phải trong hoạt động thực tiễn.

Tuy nhiên, bên cạnh những kết quả đạt được, công tác nghiên cứu thực tế của giảng viên ở Trường Chính trị Lê Duẩn vẫn còn những hạn chế:

Trước hết, do yêu cầu của công tác giảng dạy và điều kiện của nhà trường nên chưa thể bố trí đủ thời gian cho giảng viên đi nghiên cứu thực tế cơ sở theo quy định của Quy chế. Hoạt động nghiên cứu thực tế tuy đã được Ban Giám hiệu cụ thể hóa để tổ chức thực hiện với nhiều hình thức đa dạng cho phù hợp với điều kiện của Nhà trường nhưng nhìn chung tổ chức đi nghiên cứu thực tế của các khoa còn đơn điệu, thời gian

nghiên cứu còn ít và chủ yếu là nghe các cấp cơ sở báo cáo tổng hợp tình hình kinh tế - xã hội sau đó đi tham quan thực tế chứ chưa dành thời gian cần thiết để trao đổi thông tin, đối chứng thực tiễn với lý luận.

Một hạn chế nữa là không ít giảng viên còn bị động, chưa định hình được nhiệm vụ cụ thể trong những lần đi thực tế như khi đến cơ sở sẽ nghiên cứu vấn đề gì, nội dung nào cần được nêu ra để cùng trao đổi... Sau mỗi lần đi nghiên cứu thực tế, các khoa tổng hợp một báo cáo tóm tắt kết quả thực tế và gửi về cho thư ký khoa học là coi như việc nghiên cứu thực tế đã xong chứ chưa có được những cuộc trao đổi để đúc rút những vấn đề về lý luận, thực tiễn đang đặt ra của cơ sở nơi đến nghiên cứu; định hướng và xử lý những thông tin tiếp thu được để đưa vào bài giảng; Thậm chí có bộ phận còn xem công tác nghiên cứu thực tế là nhiệm vụ bắt buộc nên hoạt động này còn mang tính hình thức, đối phó; nhiều giảng viên chưa có kỹ năng tổng kết thực tiễn thông qua hoạt động nghiên cứu thực tế.

Thực tế đó đặt ra yêu cầu cần phải có những phương thức tiếp cận mới từ nhận thức đến việc tổ chức thực hiện để nâng cao chất lượng nghiên cứu thực tế để hoạt động này thực sự trở thành một nhu cầu nội tại của giảng viên, một quyền lợi xuất phát từ nhu cầu phục vụ trực tiếp cho giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Từ yêu cầu đó để tiếp tục nâng cao chất lượng nghiên cứu thực tế của giảng viên ở Trường Chính trị Lê Duẩn theo quan điểm của cá nhân tôi cần tập trung vào một số giải pháp cơ bản sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức, trách nhiệm của đội ngũ giảng viên về công tác nghiên cứu thực tế.

Thực tế cho thấy, một trong những hạn chế của đội ngũ giảng viên hiện nay là khả

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

năng vận dụng, liên hệ những nội dung lý luận vào đời sống thực tiễn vốn rất đa dạng, phong phú thông qua hoạt động giảng dạy của mình. Mặt khác, đòi hỏi ngày càng cao của công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ là không chỉ trang bị cho học viên những hệ thống kiến thức lý luận mà quan trọng hơn là từ hệ thống lý luận đó để vận dụng vào giải quyết những khó khăn, vướng mắc..trong thực tế công việc. Chính vì vậy, yêu cầu đối với mỗi giảng viên cần phải nhận thức rằng chính giảng viên vừa là chủ thể của hoạt động nghiên cứu thực tế vừa là người hưởng thụ kết quả tổng kết thực tiễn đó để phục vụ cho nhiệm vụ giảng dạy và nghiên cứu khoa học của chính mình. Nếu nhận thức đúng tầm quan trọng, sự cần thiết và ý nghĩa của công tác nghiên cứu thực tế như vậy thì đội ngũ giảng viên sẽ chủ động, tích cực tham gia các hoạt động nghiên cứu thực tế. Ngược lại, nếu không có nhận thức đúng, giảng viên sẽ xem hoạt động này là một nghĩa vụ nên sẽ bị động, gượng ép và do vậy không hiệu quả.

Xuất phát từ yêu cầu đó, trên cơ sở nhiệm vụ và kế hoạch của nhà trường, các khoa cần đổi mới phương thức tổ chức và xây dựng kế hoạch nghiên cứu thực tế của khoa mình. Trước khi đi thực tế cần tổ chức sinh hoạt để quán triệt yêu cầu, nội dung và có sự phân công nhiệm vụ nghiên cứu cụ thể cho từng giảng viên gắn với yêu cầu nâng cao chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học. Nếu có thể được, từng giảng viên chủ động xây dựng kế hoạch như vấn đề gì cần nghiên cứu, trao đổi, kết quả nghiên cứu được vận dụng vào hoạt động giảng dạy, nghiên cứu khoa học như thế nào... để trình bày trước khoa, tập thể giảng viên trong khoa tham gia ý kiến để trở thành nhiệm vụ của cá nhân trong hoạt động nghiên cứu thực tế. Kết quả sau khi

nghiên cứu thực tế phải được trao đổi để rút kinh nghiệm, chọn lọc những vấn đề để đưa vào bài giảng và các đề tài khoa học của giảng viên cũng như của khoa.

Đối với giảng viên cũng cần đổi mới căn bản hoạt động nghiên cứu thực tế của mình. Trên cơ sở kế hoạch của nhà trường và của khoa, giảng viên cần chủ động xây dựng danh mục những nội dung cụ thể cần nghiên cứu và chuẩn bị các câu hỏi thuộc lĩnh vực chuyên môn mà mình quan tâm; trong quá trình đi nghiên cứu cần tăng cường trao đổi thông tin với cơ sở để so sánh những vấn đề sinh động của thực tế với yêu cầu mà lý luận đặt ra để đối chiếu, rút kinh nghiệm...trong nghiên cứu thực tế, những thông tin tiếp nhận được cần được ghi chép một cách đầy đủ, chính xác vì đó là chất liệu để xử lý vận dụng sau này.

Thứ hai, nâng cao năng lực tổng kết thực tiễn bằng việc rèn luyện kỹ năng tiếp cận và nắm bắt tình hình thực tế của giảng viên.

Kỹ năng tiếp cận, nắm bắt và xử lý thông tin từ thực tiễn là yếu tố nằm trong năng lực của từng giảng viên, đóng vai trò quan trọng để giảng viên có khả năng tổng kết thực tiễn. Để có được kỹ năng tiếp cận và nắm bắt kiến thức thực tiễn người giảng viên cần nắm vững những nội dung lý luận cần được bổ sung kiến thức từ thực tiễn và điều đó chỉ có được khi giảng viên có một trình độ chuyên môn, nghiệp vụ cơ bản. Bởi lẽ giảng viên muốn có được kết quả nghiên cứu thực tế tốt, thì phải được trang bị một cách cơ bản những kiến thức về chính trị, nguyên tắc, nghiệp vụ về công tác đảng, công tác dân vận, nhà nước pháp luật, khoa học hành chính, chủ trương, đường lối, chính sách của đảng và nhà nước... thuộc chuyên môn giảng dạy của mình. Đó chính

NGHIÊN CỨU - TRAO ĐỔI

là nền tảng, cơ sở để tiếp cận và nắm bắt tốt những nội dung nghiên cứu, liên hệ, so sánh đối chiếu lý luận với thực tiễn, phát hiện những vấn đề bất cập cần tổng kết để bổ sung cho lý luận. Nói một cách khác, nếu không có được nền tảng kiến thức chuyên môn cần thiết thì người giảng viên không thấy được những vấn đề đặt ra, những yếu tố nảy sinh, những mâu thuẫn nội tại cần phải được nghiên cứu, tổng kết để giải quyết. Vì vậy, để nâng cao chất lượng công tác nghiên cứu thực tế, giảng viên cần phải không ngừng nâng cao trình độ chuyên môn trong giảng dạy và nghiên cứu khoa học của mình.

Thứ ba, nâng cao kỹ năng xử lý thông tin và kịp thời cập nhật kiến thức thực tiễn vào giảng dạy và nghiên cứu khoa học

Đây là mục đích và là cơ sở để đánh giá chất lượng công tác nghiên cứu thực tế để tổng kết thực tiễn của giảng viên. Từ kết quả tiếp nhận được thông qua nghiên cứu thực tế, giảng viên phải tổng kết, phân tích, xử lý một cách có hệ thống, logic và khoa học trên cơ sở đối chiếu với những quy định mới của đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và tình hình thực tế của đất nước, của địa phương để từ đó đưa những kiến thức thực tế vào bài giảng một cách logic, phù hợp, kịp thời và sinh động.

Để nâng cao kỹ năng và kịp thời cập nhật kiến thức thực tiễn vào nội dung của bài giảng và hoạt động nghiên cứu khoa học, trước hết các khoa cần đổi mới phương thức xử lý thông tin sau khi nghiên cứu thực tế. Những thông tin nào phù hợp với kiến thức của nội dung nào, đối tượng nào...thậm chí những nội dung thông tin nhạy cảm cần phải chú ý xử lý ra sao để đạt

được mục đích là phục vụ cho nội dung của bài giảng. Trên cơ sở trao đổi, định hướng đó để giảng viên xác định, lựa chọn và vận dụng những kiến thức thực tế phù hợp vào giảng dạy và nghiên cứu khoa học một cách sinh động.

Nâng cao chất lượng giảng dạy và nghiên cứu khoa học là nhiệm vụ trọng tâm và thường xuyên đặt ra ở trường Chính trị Lê Duẩn. Bên cạnh việc học tập nâng cao trình độ chuyên môn nghiệp vụ, tích lũy tri thức, rèn luyện kỹ năng sư phạm và tích cực thực hiện tốt mọi mặt để nâng cao chất lượng giảng dạy thì việc nghiên cứu thực tế cơ sở của giảng viên có một vai trò rất quan trọng nhằm giúp cho giảng viên có được những kiến thức thực tiễn sinh động để làm phong phú hơn cho bài giảng.

Đối với giảng viên làm công tác giảng dạy lý luận chính trị, việc bám sát thực tiễn, liên hệ thực tiễn để nắm bắt và lý giải những vấn đề thực tiễn sinh động, phong phú của đời sống đang đặt ra trên cơ sở lý luận khoa học là một yêu cầu cần thiết. Một bài giảng lý luận có tính thực tiễn cao sẽ làm cho lý luận trừu tượng, phức tạp trở nên dễ tiếp thu hơn. Bài giảng chỉ thực sự sâu sắc, dễ hiểu và hấp dẫn người nghe nếu nó được bổ sung một cách thường xuyên những vấn đề sinh động, kịp thời của thực tiễn. Mặt khác, bên cạnh những thành tựu to lớn đã đạt được, sự nghiệp đổi mới cũng đang đặt ra nhiều vấn đề đòi hỏi lý luận phải tiếp tục luận giải để làm cơ sở khoa học cho việc xây dựng quan điểm, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, điều đó cho thấy lý luận gắn với thực tiễn luôn là một yêu cầu đặt ra nhất là đối với đội ngũ giảng viên giảng dạy lý luận chính trị./.